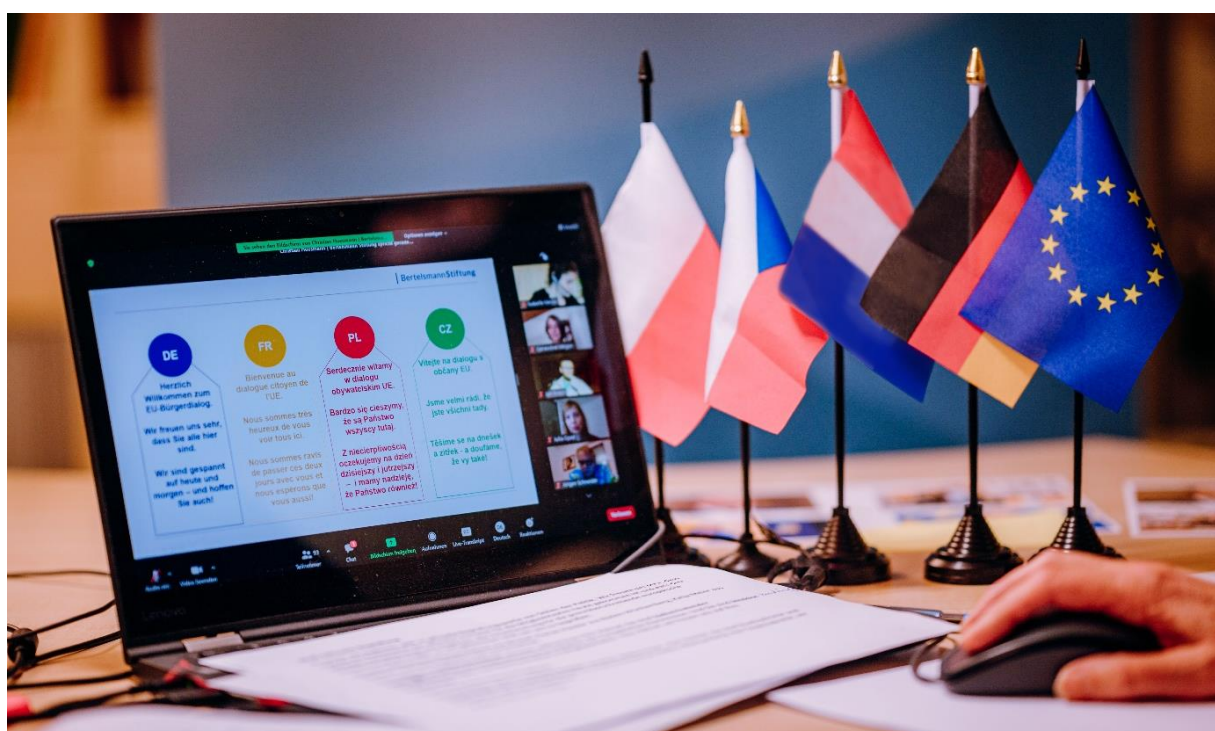

Dokumentacja wyników Dialogu 6 Regionów na temat współpracy transgranicznej i przyszłości Europy

© Besim Mazhiqi

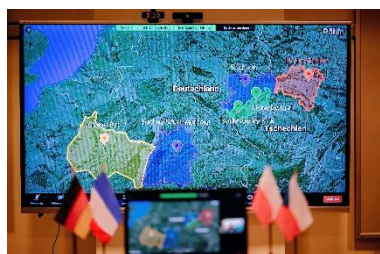
Internetowy dialog obywatelski w dniach 10 i 11 grudnia 2021 r.

Kontekst i ramy

Konferencja Future of Europe jest wyjątkową okazją dla obywateli Europy do dyskusji na temat wyzwań i priorytetów Europy. Jest to miejsce, w którym można zastanowić się, jakiej przyszłości dla Unii Europejskiej chcą ludzie - niezależnie od tego, skąd pochodzą i czym się zajmują.

W tym duchu 6 regionów w centrum Europy połączyło siły, aby dać swoim obywatelom możliwość przedstawienia swoich pomysłów i sugestii dotyczących przyszłości Europy.

© Besim Mazhiji

Region Grand Est (FR), Land Baden-Württemberg, Wolne Państwo Saksonia, Województwo Dolnośląskie (PL), Kraj Karlovasy i Kraj Ústecký (CZ) zainicjowały Dialog 6 Regionów. Organizatorami i planistami byli: Region Grand Est, Ministerstwo Kraju Związkowego Badenia-Wirtembergia, Saksońskie Ministerstwo Sprawiedliwości i Demokracji, Europy i Równości, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,

Euroregion Łaba i EURE-GIO EGRENSIS/EUROPE DIRECT Vogtland.

Wydarzenie to zostało zorganizowane przy wsparciu finansowym i operacyjnym Komitetu Regionów (KR) i Fundacji Bertelsmanna. Fundacja Bertelsmanna była odpowiedzialna za koncepcję i moderację. Regiony pragną serdecznie podziękować za to wsparcie i współpracę.

Wydarzenie

Dialog obywatelski odbył się online w dniach 10 i 11 grudnia 2021 r. z udziałem 65 obywateli z 6 regionów. Impreza była tłumaczona symultanicznie na język niemiecki, francuski, polski i czeski.

Celem było wypracowanie przez uczestników pomysłów na przyszłość Europy.

W pierwszej fazie projektu odbyły się już dwa dialogi: 19 i 20 listopada z mieszkańcami Badenii-Wirtembergii i Grand Est oraz 27 listopada z mieszkańcami Dolnego Śląska, Karlovasy kraj i Ústecký kraj oraz Saksonii.

Z tych dialogów wyłoniły się trzy główne tematy Dialogu 6 Regionów:

- *Klimat i ochrona środowiska*
Co jest dla nas ważne, aby klimat i środowisko były również chronione i zachowane dla przyszłych pokoleń?
- *Wzmocnienie współpracy transgranicznej*
Co jest dla nas ważne dla dobrego współistnienia w europejskich regionach przygranicznych? Jakie projekty współpracy należy promować?
- *Demokracja i wartości europejskie*
Co jest dla nas ważne, aby wzmocnić europejskie wartości i współistnienie? Jak możemy zagwarantować, że głosy obywateli zostaną wysłuchane?

© Besim Mazhiqi

Większość obywateli uczestniczyła już w dialogach dwu- i trójnarodowych; niektórzy uczestniczyli jednak tylko w dialogu obejmującym 6 regionów.

Uczestnicy zostali podzieleni według regionów, z których pochodzą, oraz według wcześniejszych grup dyskusyjnych. Celem było skłonienie obywateli z poszczególnych regionów przygranicznych do rozmowy.

Moderacją zajmowali się moderatorzy małych grup, którzy zajęli się również dokumentacją wyników.

Termin ważności: piątek, 10.12.2021 r.

czas	Program Moderacja: Anna Renkamp / Christian Huesmann; Fundacja Bertelsmanna
18:00 – 18:30	Powitanie i wprowadzenie do wydarzenia <ul style="list-style-type: none"> • Richard Kühnel, dyrektor, Dykcja Generalna ds. Komunikacji, Komisja Europejska

	<ul style="list-style-type: none"> • Florian Hassler, sekretarz stanu i przedstawiciel kraju związkowego przy UE w Ministerstwie Stanu Badenii-Wirtembergii • Katja Meier, saksońska minister sprawiedliwości oraz ds. demokracji, Europy i równości • Jean-Baptiste Cuzin, dyrektor departamentu współpracy transgranicznej, europejskiej i międzynarodowej regionu Grand Est
18:30 – 19:20	Prezentacja i omówienie wyników dialogu transgranicznego między Wielką Erą a Ba-den-Wirtembergią oraz między Saksonią, Dolnym Śląskiem, Krajem Karlovaskim i Krajem Usteckim
19:20 – 19:30	Przerwa
19:30 – 20:05	Dyskusja w grupach roboczych dla poszczególnych krajów
20:05 – 20:55	Dyskusja z ekspertami <ul style="list-style-type: none"> • Rüdiger Kubsch, Dyrektor Zarządzający, Kommunal-gemeinschaft Euroregion Oberes Elbtal / Osterzgebirge e. V. • Jana Westphälinger, Kierownik Działu Spraw Międzynarodowych, Izba Rzemieślnicza w Dreźnie • Jean Peyrony, Dyrektor Generalny, Mission Opérati-onnelle Transfrontalière (MOT) • Elżbieta Opiłowska, profesor w Instytucie Studiów Regionalnych i Granicznych Uniwersytetu Wrocławskiego

	<ul style="list-style-type: none"> Steffen Schönicke, Dyrektor Zarządzający, EUREGIO EGRENSIS
21:00	Koniec pierwszego dnia

Procedura Sobota, 11.12.2021 r.

czas	Program Moderacja: Anna Renkamp / Christian Huesmann; Fundacja Bertelsmanna
9:00 – 9:10	Powitanie i wprowadzenie do drugiego dnia
9:15 – 10:15	Grupy robocze 1. runda: Jakie mamy osobiste doświadczenia z naszym tematem w 6 regionach?
10:15 – 10:30	Przerwa
10:30 – 11:30	Grupy robocze 2. runda: Co chcielibyśmy zmienić w przyszłości w odniesieniu do naszego tematu?
11:30 – 12:30	Przerwa na lunch
12:30 – 13:30	Grupy robocze 3. runda: Jak powinny wyglądać konkretne pomysły na przyszłość Europy?
13:30 – 13:45	Przerwa
13:45 – 15:30	Prezentacja wyników i dyskusja końcowa <ul style="list-style-type: none"> Florian Hassler, sekretarz stanu i przedstawiciel kraju związkowego przy UE w Ministerstwie Stanu Badenii-Wirtembergii Mathias Weilandt, Sekretarz Stanu, Saksońskie Ministerstwo Sprawiedliwości, Demokracji, Europy i Równości

- Brigitte Torloting, wiceprzewodnicząca regionu Grand Est
- Pavol Kukučka, Kierownik Działu Komunikacji, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Republice Czeskiej
- Ferran Tarradellas Espuny, dyrektor departamentu komunikacji Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Republice Francuskiej

Wyniki

Podczas tego wydarzenia 65 obywateli z 6 regionów wypracowało następujące wyniki.

© Besim Mazhiq

Wyniki zostały zamieszczone na platformie uczestnictwa w konferencji EU Future. Zostaną one zaprezentowane na szczycie KR-u w lutym w ramach wsparcia Komitetu Regionów (KR) i Fundacji Bertelsmanna. Zostaną one również włączone do prac uczestniczących regionów.

Wyniki prac grup roboczych "Klimat i ochrona środowiska"

Wzmocnianie i tworzenie sieci na poziomie regionalnym w dziedzinie klimatu i ochrony środowiska

- Tworzenie sieci na poziomie regionalnym poprzez delegatów z różnych krajów.
- Wzmocnienie poziomów pośrednich, takich jak stowarzyszenia, fundacje lub organizacje działające w dziedzinie klimatu i środowiska.
- Większe zaangażowanie szczebla regionalnego w procesy decyzyjne dotyczące polityki klimatycznej i środowiskowej.

- większy udział obywateli na szczeblu regionalnym w ochronie klimatu i środowiska.
- więcej możliwości tworzenia sieci dla spotkań transgranicznych i wymiany w kwestiach klimatu i środowiska.
- Bardziej konkretne i niskoprogowe oferty: Spacerzy, coroczne spotkania z burmistrzami w celu zadawania pytań obywatelom, zakaz ruchu samochodowego w określonym dniu.
- Więcej uczenia się od siebie nawzajem, np. wprowadzanie stref ekologicznych w gminach w celu poprawy jakości powietrza, mniej biurokracji, więcej edukacji w celu przekazywania wiedzy na temat ochrony środowiska i klimatu.
- Większe zaangażowanie szczebla lokalnego dla bardziej wiążących procesów decyzyjnych.
- Promocja lokalnego rozwoju gospodarczego.

Ustanowienie ogólnoeuropejskiego programu na rzecz zachowań przyjaznych dla klimatu i środowiska

- Potrzebny jest ogólnoeuropejski program na rzecz zachowań przyjaznych dla klimatu i środowiska oraz podnoszenia świadomości społecznej.
- Należy promować działania edukacyjne w szkołach (np. w ramach przedmiotu szkolnego), w ośrodkach opieki dziennej i w publicznych instytucjach edukacyjnych, aby zapewnić kształcenie, podnoszenie świadomości i wiedzy.
- Potrzebna jest ogólnoeuropejska kampania publiczna/sojusz biznesu, społeczeństwa obywatelskiego i polityki w celu wzmocnienia zachowań przyjaznych dla klimatu i środowiska (kampania reklamowa w formie tekstowej, pisemnej, internetowej, cyfrowej itp. w celu aktywizacji społeczeństwa).
- Finansowanie należy zapewnić poprzez zwiększenie kosztów zachowań szkodliwych dla klimatu i zmniejszenie kosztów zachowań przyjaznych dla klimatu, np. należy obniżyć ceny biletów kolejowych.
- Należy złagodzić społeczne koszty następce: konieczne jest wzmocnienie finansowe grup wrażliwych społecznie, jak również bezpośrednia komunikacja z nimi w celu uwzględnienia ich obaw i niepokojów oraz uświadomienia im konieczności.
- Społeczeństwu obywatelskiemu należy zapewnić przestrzeń do aktywnego zaangażowania, do tworzenia projektów w sposób zdecentralizowany i do uczestnictwa na szczeblu lokalnym. Istnieje potrzeba aktywnego promowania kultury dialogu i uczestnictwa.

Ustanowienie jednolitego ogólnoeuropejskiego systemu zamkniętego obiegu i recyklingu

- Stworzenie ogólnoeuropejskiego jednolitego systemu depozytowego i gospodarki obiegowej.
- W celu zatwierdzenia produktów, obowiązkowe jest, aby były one trwałe, użyteczne lub nadające się do recyklingu i mogły być poddane recyklingowi poprzez oddzielenie komponentów. Informacja ta musi być w sposób przejrzysty umieszczona na produktach.
- Ponadto należy zatwierdzać tylko te produkty, które wytwarzają jak najmniej odpadów i mogą być naprawiane.
- Jednolity system powinien pozwolić na uniknięcie transportu odpadów w całej Europie. Ponadto musi istnieć zakaz eksportu odpadów, które nie mogą być poddane recyklingowi zgodnie z normami europejskimi. Jednocześnie musi istnieć zakaz przywozu produktów, które nie spełniają powyższych kryteriów.
- Aby recykling stał się atrakcyjny, należy zwiększyć koszty wydobycia surowców, np. poprzez wprowadzenie cen surowców naturalnych.
- System recyklingu musi być bezpłatny dla obywateli.

Wyniki prac grup roboczych "Wzmacnianie współpracy transgranicznej"

Ukierunkowana promocja i rozwój umiejętności dzielnicowych

Niewystarczająca wiedza na temat historii krajów sąsiadujących, różne poziomy świadomości w niektórych obszarach oraz bariery językowe zostały wymienione jako niektóre z problemów, które uniemożliwiają pełne wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej. Działania międzynarodowe wydają się wzrastać w świecie aca-demicznym, ale nie ma wystarczających działań na obszarach wiejskich, miejskich i podmiejskich. Ponieważ współpraca pomiędzy regionami jest kwestią złożoną, uczestnicy tego dialogu zgodzili się, że ukierunkowana promocja i rozwój umiejętności sąsiedzkich jest potrzebna na wielu poziomach. Obejmowałyby to:

1. Wspieranie lub tworzenie ambasadorów współpracy transgranicznej w gminie/miasteczku/regionie. Osoby te byłyby odpowiedzialne za realizację projektów transgranicznych i wspierałyby gminy w kształtowaniu współpracy międzynarodowej. Obejmowałyby to organizację transgranicznych festiwali, imprez i warsztatów.

2. wsparcie współpracy telewizyjnej PL-CZ-DE - stworzenie kanału ukierunkowanego na promocję współpracy, projektów i wydarzeń transgranicznych.
3. stworzenie budżetu dla regionów: Fundusze na realizację działań transgranicznych i finansowanie działań wymienionych w pkt 1.
4. współpraca w dziedzinie turystyki - wspólny marketing turystyczny, wspólna komunikacja, wspólne szkolenie personelu.
5. promowanie możliwości zwiedzania muzeów w językach regionów przygranicznych.
6. wspieranie kursów językowych na uniwersytecie, które umożliwiają naukę języków sąsiednich.
7. rozwój projektów PR powinien być dobrze promowany, należy rozwijać możliwości marketingowe poprzez wykorzystanie IG, FB, strony internetowej, LinkedIn.

Wspieranie aktywistów i lokalnych aktorów w realizacji projektów transgranicznych

Grupa robocza dostrzegła problem w przytłaczającym obciążeniu finansowym i biurokracji związanej z opracowywaniem projektów międzynarodowych lub transgranicznych. Co więcej, wpływ takich projektów jest często tracony lub zapominany po pewnym czasie.

Aktywiści i podmioty lokalne, takie jak gminy, powinny otrzymać większe wsparcie ze strony grup krajowych i unijnych. Obejmowałyby to zwiększenie przejrzystości i dostępności finansowania oraz utworzenie banku projektów transgranicznych - dostępnej dla wszystkich bazy danych funduszy/projektów/bazy danych materiałów i publikacji transgranicznych. Pomogłoby to śledzić bieżące działania, a także monitorować wdrażanie wyników każdego projektu.

Harmonizacja współpracy transgranicznej w dziedzinie oświetlenia awaryjnego

W niektórych regionach służby ratownicze i plutony ochrony ludności nadal nie mogą po prostu przekraczać granicy. Pacjenci muszą być czasami przekazywani na granicy do karetki pogotowia kraju sąsiedniego. W celu poprawy sytuacji w transgranicznym obszarze niebieskiego światła konieczne są regularne i wspólne transgraniczne ćwiczenia organizacji niebieskiego światła. Są regiony, gdzie ta współpraca już dobrze funkcjonuje, w innych jest w stagnacji. Dlatego Komisja Europejska powinna przeprowadzić ogólnounijne badanie na temat transgranicznej współpracy służb

ratowniczych. Na tej podstawie należy opracować plan działania w celu ujednoczenia współpracy organizacji zajmujących się niebieskim światłem w całej Europie. Cele tego planu działania powinny obejmować co najmniej harmonizację systemu sprawozdawczości w regionach transgranicznych, regularne wspólne ćwiczenia organizacji działających w systemie "niebieskiego światła" oraz zapewnienie dwujęzycznych formularzy medycznych. Ponadto Komisja Europejska powinna udostępnić środki na zapewnienie niebiurokratycznych dotacji na naukę języka sąsiada w regionach przygranicznych dla pracowników służb ratowniczych, strażaków, lekarzy i policjantów.

Wzmacnianie języków państw sąsiadujących za pośrednictwem UE

Język jest doskonałym środkiem do zbliżania ludzi. Zbyt mało obywateli posługuje się językiem swoich bezpośrednich sąsiadów, ponieważ często nacisk kładzie się na język angielski. Wynika to po części ze wsparcia politycznego i finansowego, ale także z motywacji obywateli.

Komisja Europejska powinna zatem bardziej wyeksponować języki sąsiednie i promować projekty nauki języka sąsiedniego dla wszystkich grup wiekowych. Należy zwiększyć liczbę dwu- i trójjęzycznych znaków informacyjnych w regionach przygranicznych, tak aby wielojęzyczność regionu była zawsze widoczna. Komisja Europejska powinna zainicjować unijny konkurs na promowanie języka sąsiedzkiego (wymiana między regionami) i zapewnić jego finansowanie. Ponadto w przyszłości mieszkańcy regionów przygranicznych powinni mieć możliwość uczęszczania do szkoły w sąsiednim kraju. Ponadto powinna istnieć regularna wymiana między nauczycielami z regionów przygranicznych a wychowawcami. Kawiarnie dla seniorów to również dobry pomysł na promowanie nauki języka sąsiada.

Wyniki prac grupy roboczej "Demokracja i wartości europejskie"

Wzajemne poczucie przynależności do wspólnoty europejskiej, szacunek dla ludzi o podobnych poglądach, lepsze zrozumienie naszych sąsiadów.

Można to osiągnąć poprzez ochronę i wzmocnienie naszej wspólnej historii, ale także poprzez lepsze zrozumienie różnych warstw, które składają się na dzisiejszą różnorodność i bogactwo kulturowe Europy.

Jedną z propozycji jest lepsze wspieranie prac Obserwatorium Rady Europy ds. uczenia się historii, w które obecnie nie jest zaangażowanych kilka państw członkowskich UE. Eksperti z tego obserwatorium mogą pomóc UE i jej państwom

członkowskim w zaproponowaniu narzędzi pedagogicznych służących poprawie i wzmocnieniu procesu uczenia się historii Europy w szkołach.

W jaki sposób można wzmocnić rolę demokracji lokalnej i lokalnych uprawnień decyzyjnych w Europie oraz lepiej wyjaśnić różne role decydentów?

Mamy pomysł stworzenia europejskiej platformy, która umożliwi obywatelom zgłaszanie pomysłów i inicjatyw/opinii, które następnie będą omawiane przez decydentów na szczeblu europejskim, z konkretną informacją zwrotną od obywateli, czy pomysł może zostać wdrożony, czy nie.

Pomysł powinien zostać poddany pod dyskusję na poziomie europejskim, gdy tylko uzyska określoną liczbę głosów za (np. 500 000 głosów?).

Decydenci krajowi i lokalni powinni aktywnie informować obywateli o tej platformie, aby wiedzieli, że mają taką możliwość.

Organizowanie formatów rozmów/kampanii na temat wartości i demokracji

W UE należy organizować więcej formatów dyskusji i kampanii dyskusyjnych, gdzie demokracja i wartości mogą być omawiane w konkretny sposób. W szczególności należy wykorzystać istniejące struktury lokalne, takie jak komitety gminne. Możliwe byłoby również stworzenie formatów dialogu między politykami lokalnymi i europejskimi z udziałem obywateli. Należy rozszerzyć formaty cyfrowe dla ogólnoeuropejskiego dialogu obywatelskiego z przypadkowymi obywatelami. Należy również przewidzieć rundy dyskusyjne dla poszczególnych grup docelowych (np. dla młodzieży). Innym pomysłem byłoby mówienie więcej o demokracji i wartościach europejskich podczas nauczania języków obcych w szkole. Ponadto dobrym pomysłem byłoby zaangażowanie różnych stowarzyszeń, instytucji kulturalnych i ośrodków kształcenia dorosłych w europejskie formaty dyskusji.

Stworzenie pomocniczej platformy wymiany i tworzenia sieci stowarzyszeń

Należy stworzyć platformę dla lepszej wymiany i tworzenia sieci stowarzyszeń i organizacji, które są aktywne w pracy europejskiej. Platforma powinna funkcjonować jak mapa UE, na której można uzyskać szybki i kompleksowy przegląd istotnych stowarzyszeń. Platforma powinna być zorganizowana subsydiarnie "od dołu do góry", tak aby np. stowarzyszenia i organizacje w danym mieście mogły również nawiązywać kontakty i wymieniać się informacjami. Dobrym pomysłem mogłoby być rozwinięcie i rozbudowanie obecnej platformy internetowej Konferencji w sprawie przyszłości Europy na potrzeby takiej platformy.

Dalsze informacje i linki z wydarzenia

European Green Deal

Link: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_de

Strona Komisji Europejskiej na temat Europejskiego Zielonego Ładu.

Best Environmental Management Practice for the Waste Management Sector

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC111059>

Seite des Access to Joint Research Centre's publications der Europäischen Kommission.

Civil protection

https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection_en

Strona Komisji Europejskiej poświęcona ochronie ludności.

Strategia dla Francji Saary

<https://frankreichstrategie.saarland.de/> (niemiecki)

<https://www.frankreichstrategie.saarland/fr> (Francuski)

Mając na uwadze cel, jakim jest wielojęzyczność do 2043 roku, skupiamy się na edukacji dla wszystkich grup wiekowych. Ale poruszane są również wszystkie inne ważne tematy codziennej interakcji: od gospodarki po sprawy społeczne, mobilność, zrównoważony rozwój, kulturę i administrację. Ta strona zawiera przegląd.

Koncepcja partnerstwa Baden-Württemberg Grand Est

<https://vivelawir.eu/>

Projekt "Demokracja i partycypacja w Europie" Fundacji Bertelsmanna

STAATSMINISTERIUM DER JUSTIZ
UND FÜR DEMOKRATIE
EUROPA UND GLEICHSTELLUNG

[Demokratie und Partizipation in Europa: Bertelsmann Stiftung \(bertelsmann-stiftung.de\)](http://bertelsmann-stiftung.de)

From Local to European: Projekt AdR oraz Bertelsmann Stiftung

[Future of Europe: CoR teams up with Bertelsmann Stiftung \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Więcej jedności w różnorodności: sprawozdanie z dialogu obywatelskiego w 6 regionach

[Mehr Einheit in der Vielfalt. Europäische Grenzregionen im Bürgerdialog: Bertelsmann Stiftung \(bertelsmann-stiftung.de\)](http://bertelsmann-stiftung.de)

Kompas Europejski

Platforma z informacjami o europejskich podmiotach we wszystkich regionach Niemiec: <https://europakompass.eu/>.

Inne dobre kontakty to EUROPE DIRECTs. Istnieją one w Niemczech, Francji, Polsce i Republice Czeskiej.